

Motto: Je lepší provést dobrý plán okamžitě než perfektní plán za týden.

Battle Group je taktické bojové uskupení zpravidla složené z tanků, pěchoty a místa velení postaveného na štábu tankového pluku nebo pěšího praporu. Battle Group může také sestávat z jednotky v síle praporu zpravidla vyzbrojené bojovými vozidly pěchoty nebo obrněnými transportéry. Ve výjimečných případech může vytvářet Battle Group obrněná průzkumná jednotka nebo letecký pluk.

UK MOD JWP 0-01.1

Úvod

Dne 25. dubna 2006 byla Radou bezpečnosti OSN (na jejím 5421. zasedání) jednomyslně přijata rezoluce č. 1671 schvalující dočasné nasazení ozbrojených sil EU do operace EUFOR RD CONGO v Demokratické republice Kongo s cílem poskytnout podporu misi OSN MONUC (organizační mise OSN v Demokratické republice Kongo) při zajišťování bezpečnosti a pořádku v průběhu prezidentských a parlamentních voleb 2006. Mandát OSN pro EUFOR RD CONGO (EU Forces in Republique Democratique du Congo) v souladu s mezinárodním právem stanovil délku trvání mise na dobu čtyř měsíců.

EU se podílela na finančním zabezpečení prezidentských a parlamentních voleb v Demokratické republice Kongo (RD Congo) částkou 149 milionů eur. Členské státy EU na základě bilaterální pomoci poskytly částku 100 milionů eur. Celkem evropská pomoc na provedení prezidentských a parlamentních voleb v RD Congo činila 249 milionů eur (329 milionů USD), což bylo 80 % celkových finančních nákladů na realizaci voleb. Vedoucím volební pozorovatelské mise EU v RD Congo byl jmenován poslanec Evropského parlamentu generál Philippe Morillon. V den zahájení prvního kola voleb bylo nasazeno celkem 250 pozorovatelů EU, kteří se zaměřili hlavně na způsob odevzdávání a sčítání volebních hlasů.

Na úspěšném průběhu a zdárném zakončení prezidentských a parlamentních voleb v RDC měla významný podíl a nepopíratelnou zásluhu operace EUFOR RD CONGO.

1. Formování mise EUFOR RD CONGO

1.1 Nutnost poskytnout pomoc misi OSN MONUC

Prezidentské a parlamentní volby se staly jednou z rozhodujících součástí procesu přechodu k demokracii v Demokratické republice Kongo (RDC). Na konci roku 2005 se v sídle

OSN v New Yorku ve světle nadcházejících parlamentních voleb (zahrnujících i první kolo prezidentských voleb), které se měly uskutečnit v měsíci dubnu 2006, začaly objevovat první návrhy o možných způsobech zabezpečení tohoto rozhodujícího období, na jehož konci měla být vytvořena demokraticky zvolená vláda RDC. Další navýšení počtů sil mise OSN MONUC (Mission des Nations Unies en République Democratique du Congo) v rámci již existujícího mandátu OSN se nejevilo v tomto okamžiku jako správné řešení. Proto byla vedena diskuze o hledání dalších možností a způsobů posílení mise OSN MONUC. V těchto souvislostech náměstek generálního tajemníka OSN pro vedení mírových operací jménem OSN vyzval EU ke zvážení možnosti vyslání vojenských sil do RDC. Záměrem rozmístění těchto sil bylo poskytnout pomoc misi OSN MONUC v průběhu nadcházejícího období voleb. Oficiální žádost OSN byla předložena EU dne 27. prosince 2005 a stala se výchozím impulzem pro zahájení procesu vojenské angažovanosti EU v RDC.

Na základě vzájemné dohody mezi OSN a EU bylo rozhodnuto, že nejprve budou do RDC vyslány analytické týmy EU s cílem získat potřebné informace pro nasazení sil. První průzkumné skupiny zahájily činnost v Kinshase a u UNDPKO v New Yorku v průběhu měsíců ledna a února 2006. Klíčovou osobou pro toto období se stal zplnomocněný představitel EU pro oblast Afrických velkých jezer Aldo Ajello. Jeho kontakty s politickými představiteli RDC a řadou sousedních zemí razily cestu operačnímu veliteli pro navázání počátečních vojenských kontaktů s představiteli ozbrojených sil v zájmovém prostoru.

Jako výsledek zjištění průzkumných skupin byl počátkem měsíce února 2006 zpracován celkový „Návrh možností řešení“. Tento dokument v té podobě, jak byl zpracován, bylo možno považovat za záměr řešení krize (CMC - Crisis Management Concept), což následně vedlo k vypracování, schválení a vydání „Společného usnesení Rady EU“ a „Počáteční vojenské směrnice“ (IMD - Initiating Military Directive). „Návrh možností řešení“ bral do úvahy úkoly plněné již probíhajícími misemi EU v RDC (EUPOL Kinshasa a EUSEC RD Congo).

Do „Návrhu možností řešení“ byly zahrnuty klíčové prvky nastávajících vojenských operací EU. Požadavek sekce pro řízení mírových operací OSN (UNDPKO - United Nations Desk Peace Keeping Operations) poskytnout účelově vytvořenou zálohu sil, která by měla schopnost rozšířit možnosti sil rychlé reakce mise OSN MONUC během procesu voleb, a to zejména v okamžiku jejich skončení spolu s možnými, přesně vymezenými úkoly EUFOR formuje základ tohoto dokumentu. Celkem bylo stanoveno sedm hlavních úkolů a nastíněny tři možnosti vojenského řešení situace. Tyto možnosti se různily hlavně ve velikosti sil nasazených v Kinshase a množství výzbroje a vojenského materiálu, předsunovaných do RDC. Při porovnávání možností byly jako kritéria vzaty do úvahy: rychlost, efektivnost a náklady.

Je třeba poznamenat, že již v počátečním stadiu úvah byla **některá omezení** (jako časově limitované trvání vojenské operace, vyloučení severovýchodních provincií z prostoru vedení pozemních operací EUFOR RD Congo, vytipování a soustředění úsilí na specifické a omezené prostory operačních zásahů, jakož i způsob poskytování podpory misi OSN MONUC) **jasně stanovená**.

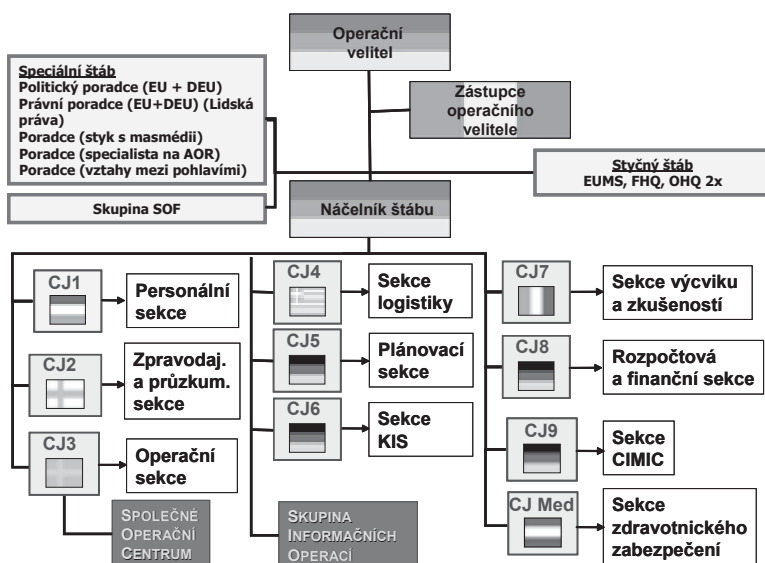
Časový harmonogram konání voleb jako faktor rozhodující o přítomnosti vojenských sil se však nestal konstantou, na které bylo založeno plánování. Plánovací předpoklad přijmout „Návrh možností řešení“ vycházel z toho, že první kolo prezidentských voleb a volby do parlamentu se uskuteční ke konci měsíce dubna 2006. Na konec, vzhledem k celé řadě důvodů, se tyto volby uskutečnily přesně o tři měsíce později, tj. dne 30. července 2006.

1.2 Aktivace EU OHQ Postupím

Pro zabezpečení velení v krizové operaci EU existují v podstatě tři možnosti. Velení se může realizovat z operačního velitelství EU (EU OHQ – European Union Operation Headquarters), které se nachází v SHAPE (Supreme Headquarters Allied Powers Europe) a má přiděleny k dispozici a využití prostředky a schopnosti NATO. Nebo pro velení může být vybráno a využito společné operační centrum EU (EUJOC – Union Joint Operational Centre), které je umístěno v objektu vojenského štábu EU (EUMS – European Union Military Staff) v Bruselu.

Pro velení v operaci EUFOR RD CONGO byla zvolena třetí možnost, a to aktivace operačního velitelství, vybudovaného členskými státy a daného k dispozici EU. V tomto případě Německo poskytlo EU OHQ dislokované v rámci operačního velitelství Bundeswehru v Postupimi. **Po prvé v historii EU bylo aktivováno operační velitelství EU.**

Před vybraným EU OHQ v Postupimi stál obtížný úkol dosáhnout počátečních operačních schopností (IOC – Initial Operational Capability) do pěti dnů od jeho určení k velení operaci EU. Proces aktivace operačního velitelství byl zahájen dne 23. března 2006 svoláním příslušníků organizačního jádra, které se nachází v sestavě mateřského OHQBw v Postupimi. Dne 29. března 2006 byl – cestou národních vojenských představitelů v EU – vydán rozkaz k povolání předurčených osob zařazených v pohotovosti pro prvotní mnohonárodní navýšení počtů. Operační velitel stanovil dva termíny nástupu osob zařazených v prvotním mnohonárodním předurčení. Podle stanovených priorit nastoupila první skupina k EU OHQ dne 4. dubna 2006, příslušníkům druhé skupiny bylo uloženo hlásit nástup služby u EU OHQ Postupim dne 12. dubna 2006. Organizační jádro EU OHQ vyčleňované z mateřského operačního velitelství Bw (Bundeswehr) bylo začleněno na tabulky krizových počtů EU OHQ Postupim. Rozsah dalšího obsazování míst krizových tabulek počtů byl nastaven tak, aby byly splněny základní požadavky na naplánování nastávající operace. Činnost EU OHQ byla komplexně zajišťována zabezpečovací a podpůrnou strukturou mateřského OHQ Bw v Postupimi.

Obr. 1: Organizační struktura operačního velitelství (EU OHQ) Postupim

EUMS vydal včas základní pokyny, takže v rámci EU OHQ mohla být přijata nezbytná opatření k provedení přípravy a zajištění chodu velitelství. Organizační jádro bylo posíleno příslušníky prvotního mnohonárodního a dodatečného předurčení. Vedení operace vyžadovalo plné obsazení klíčových a rozhodujících míst EU OHQ.

Příslušníci dodatečného předurčení až do počtu vyžadovaného k vedení operace nastoupili k EU OHQ do 20 dnů od povolání operačním velitelem. Jejich výběr a vyžadování byly předmětem jednání s ohledem na specifické potřeby operace a výsledky dosažené v průběhu procesu vytváření sil.

Rychlé rozvinutí EU OHQ záviselo na důkladné předběžné přípravě provedené mateřským OHQBw. Budovy a potřebné vybavení byly vyčleněny a připraveny pro příchod a činnost příslušníků mnohonárodního štábu. Databáze osob zařazených do prvotního mnohonárodního navýšení (vedená a aktualizovaná EUMS) umožnila jejich okamžitou aktivaci. Všechna oddělení EU OHQ byla včas obsazena kvalifikovanými odborníky, kteří byli zárukou dosažení počátečních a plných operačních schopností operačního velitelství. V jednotlivých případech bylo obsazování specifických míst řešeno přímo příslušnými členskými zeměmi EU, které měly toto místo přiděleno.

Vcelku dosáhlo obsazení EU OHQ maximálně 146 osob (k 11. červenci 2006). Po dobu trvání operace jednotlivá oddělení udržovala vysokou úroveň operační činnosti a rutinní štábní práce, a to bez ohledu na vysokou fluktuaci osob. V průběhu trvání mise až do okamžiku deaktivace došlo u EU OHQ k obměně u 2 vedoucích oddělení, 49 důstojníků, 26 praporčíků a poddůstojníků a 4 občanských zaměstnanců.

1.3 Vojensko-strategické plánování

Proces vojensko-strategického plánování se vyznačoval úzkou spoluprací mezi orgány EU v Bruselu a EU OHQ Postupim. Zásady vojensko-strategického plánování pro vedení krizových operací EU jsou uvedeny v „Konceptu vojensko-strategického plánování“ z 25. září 2005. V duchu tohoto konceptu se plánování pro vedení krizových operací doposud uskutečnilo čtyřikrát: operace Concordia, Artemis, Althea a EUFOR RD CONGO.

Přesto předepsané postupy (schematicky znázorněné na obr.2) nebyly v době přípravy výše uvedených operací vždy dodrženy. Například při plánování operace Concordia nebyly vydány směrnice pro vojensko-strategická řešení, návrh vojensko-strategických řešení ani záměr operace. Pro operaci Artemis byl zpracován pouze záměr řešení krize (CMC - Crisis Management Concept) a operační plán (OPLAN - Operational Plan).

Taktéž operace EUFOR RD CONGO se v tomto směru nestala žádnou výjimkou. „Návrh možností řešení“ nahradil záměr řešení krize (CMC) a nebyla zpracována žádná směrnice pro vojensko-strategická řešení, ani návrh vojensko-strategických řešení. Avšak na operační úrovni byly záměr operace (CONOPS - Concept of Operations) a operační plán (OPLAN) zpracovány za dodržení všech předepsaných postupů.

„Návrh možností řešení“ se stal základem pro vojensko-strategické plánování a vytvořil rámec pro následné vojensko-operační plánování. V hlavních prioritách určených pro plánování, vydaných orgány EU v Bruselu, došlo nakonec k provedení jenom dílčích úprav. Díky tomu tým plánovačů EU OHQ, který byl oficiálně zřízen koncem března 2006, mohl bez obtíží zahájit svoji práci v rámci nastavených parametrů. Mezi nejdůležitější parametry patřily stanovené politické cíle, politicko-vojenské cíle a cíle vojenské mise EU. Po intenzivních

The diagram illustrates the planning process for the EUFOR RD mission, structured into three main vertical columns representing different entities: CMC (Záměr řešení krize), MSO (Vojensko-strategická řešení), and IMD (Počáteční vojenská směrnice). The process flows from left to right, involving various approval and planning steps.

CMC (Záměr řešení krize):

- Připravuje voj. doporučení k CMC
- Připravuje voj. doporučení k Návrhu možnosti řešení

MSO (Vojensko-strategická řešení):

- poskytuje podporu
- poskytuje podporu

IMD (Počáteční vojenská směrnice):

- poskytuje podporu

Approval and Planning Steps:

- OpCdr:**
 - Připravuje voj. doporučení k CMC
 - Připravuje voj. doporučení k Návrhu možnosti řešení
 - Zpracovává MSO a stanoví priority
 - Připraví IMD
 - Vydává IMD OpCdr
- EUMS:**
 - Schvaluje vojenské doporučení
 - Schvaluje voj. doporučení k Návrhu možnosti řešení
 - Dává vojenské doporučení
 - Ukládá EUMS zpracovat EMD
 - Předkládá IMD
- EUMC-CIVC:**
 - Schvaluje vojenské doporučení
 - Schvaluje voj. doporučení k Návrhu možnosti řešení
 - Vydává MSOD (Směrnici)
 - Ukládá EUMS zpracovat EMD
 - Předkládá IMD
- PSC:**
 - Hodnotí, poskytuje stanoviska
 - Hodnotí, poskytuje stanoviska
 - Hodnotí, doporučuje MSO
 - Vydává pokyny
 - Schvaluje IMD
- Rada EU:**
 - Schvaluje CMC
 - Vybírá MSO

Final Steps:

- Schvalovací proces:** The final approval process, which leads to the final output.
- Zpracovává CONOPS a OPLAN:** The final output of the planning process.

Legenda:

- Plánovací proces podle SOP
- Plánovací proces EUFOR RD

V této době ještě před přijetím „Společného usnesení Rady EU“ bylo přijato rozhodnutí aktivovat EU OHQ Postupim. V jeho aktivaci sehrálo Německo roli nosného státu. V souladu s příslušnými koncepty EU pro řešení krize vytvořila včasná aktivace možnost zajistit vnější podporu orgánů EU v Bruselu a napomohla provedení předběžných příprav na vojensko-strategické úrovni velení. Současně na čele s Francií jako nosným státem probíhaly přípravy k provedení aktivace FHQ Creil (FHQ - Force Headquarters). Po předložení „Vojenského doporučení“ Radě EU byl dne 23. března 2006 Radou EU schválen „Návrh možností řešení“ a předsednictví EU v dopise z 28. března 2006 potvrdilo platnost principů pro poskytnutí vojenské podpory EU pro misi OSN MONUC.

Koncem měsíce března 2006 došlo k odložení termínu konání voleb v RDC. Plánovacím předpokladem v této fázi plánovacího procesu byl požadavek dosáhnout plných operačních schopností (FOC - Full Operational Capabilities) EUFOR RD CONGO v polovině měsíce června 2006. Pro další činnost v procesu plánování byly vzaty do úvahy všechny návrhy dokumentů a pozměněný časový plán. Odpovědnost orgánů EU za zpracování plánovacích dokumentů

a chronologie vydání a schválení klíčových dokumentů pro vedení operace EUFOR RD CONGO je znázorněna na obr. 3.

Zodpovědnost za zpracování dokumentů k vedení operace		
Rada EU		schvaluje
Politický a bezpečnostní výbor		vyslovuje souhlas
Vojenský výbor EU		doporučuje
Členské státy EU		vznášejí připomínky a námitky
EUMS a EU OHQ		zpracovávají návrhy
Chronologie schválení a vydání klíčových dokumentů		
1.	Návrh možností řešení (představující CMC)	9. 2. 2006
2.	Rezoluce RB OSN č. 1671	25. 4. 2006
3.	Počáteční vojenská směrnice (IMD)	27. 4. 2006
4.	CONOPS a CJSOR	27. 4. 2006
5.	Společné usnesení Rady EU č. 2006/319/CFSP	27. 4. 2006
6.	Operační plán (OPLAN)	29. 5. 2006
7.	Rozhodnutí Rady EU č. 2006/412/CFSP	12. 6. 2006

Obr. 3: Zodpovědnost orgánů EU za zpracování dokumentů a chronologie schválení a vydání klíčových dokumentů pro operaci EUFOR RD CONGO

Koncem měsíce března 2006 bylo přistoupeno k zahájení procesu vojenského operačního plánování a plnění s ním spojených úkolů.

2. Příprava mise EUFOR RD CONGO

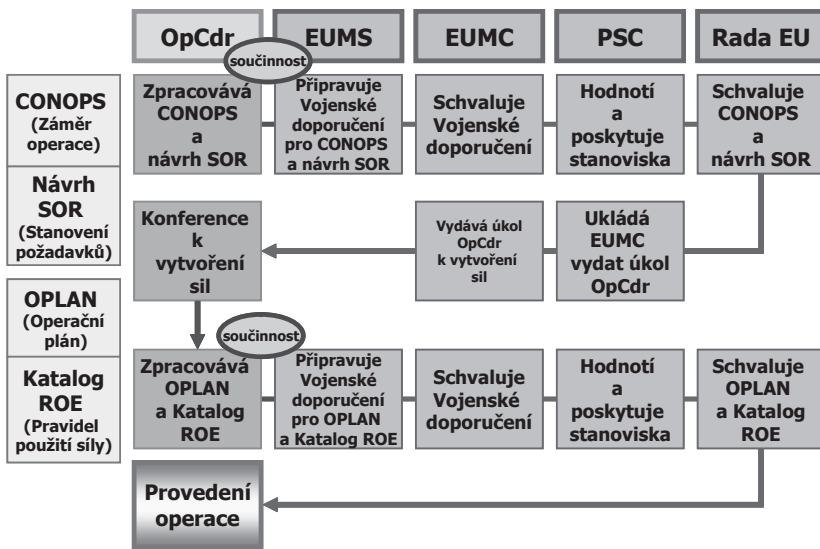
Vojenské operační plánování se poprvé v historii EU uskutečnilo v rámci EU OHQ Postupim.

2.1 Vojenské operační plánování

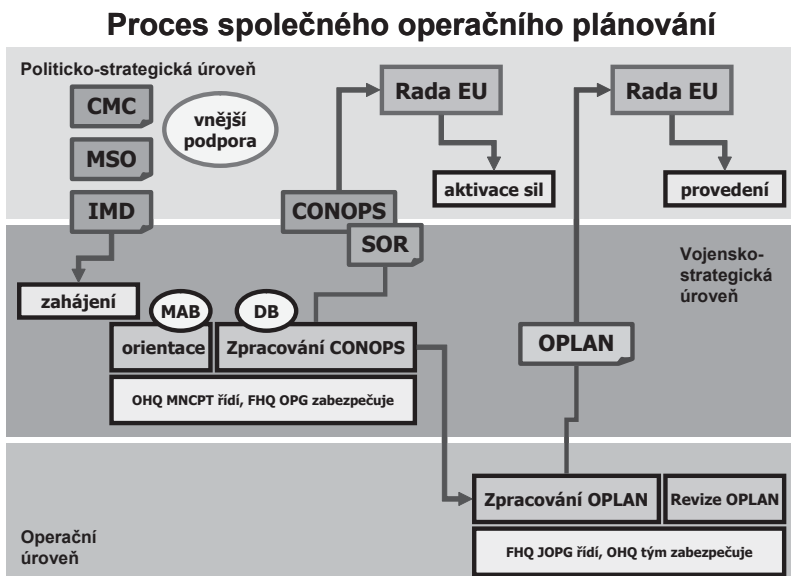
Vojenské operační plánování nebylo vynalezeno pouze pro přípravu operace EUFOR RD CONGO. Ve své podstatě vojenské operační plánování vychází z pokynů NATO pro operační plánování (GOP - NATO Guidance for Operational Planning). Předpokládá se, že každý, kdo byl vybrán a předurčen pro práci na EU OHQ, má všeobecnou znalost těchto pokynů. Od roku 2002 byl proces vojenského operačního plánování prověřován a zkvalitňován v průběhu série každoročních cvičení zahrnujících účast důstojníků ze všech členských států EU. Navíc již v roce 2003 bylo vojenské operační plánování uskutečněno v přípravě operace Artemis. Výhodou bylo, že někteří z plánovačů, předurčených pro EUFOR RD CONGO, měli již praktické zkušenosti z vojenského operačního plánování realizovaného pro operaci Artemis a navíc bylo možno využít jejich znalost prostředí v RDC.

Vzhledem k nedostatku času a stanovenému termínu pro dosažení plných operačních schopností bylo namísto souběžného operačního plánování přistoupeno k provedení společného operačního plánování.

Specifický proces společného operačního plánování (znázorněn na obr. 5) nebyl nikdy předtím vyzkoušen, ani použit v praxi. Hlavní rozdíl mezi oběma procesy plánování spočívá v tom, že během společného operačního plánování je zpracován pouze jeden záměr operace (CONOPS) a to na vojensko-strategické úrovni (EU OHQ) a pouze jeden operační plán (OPLAN), který je zpracován na operační úrovni (FHQ - Force Headquarters).

Obr. 4: Schéma procesu vojenského operačního plánování EU

Obr. 5: Schéma procesu společného operačního plánování EU

První návrh záměru operace (CONOPS) byl zaslán k posouzení řídicím orgánům do Bruselu 11. dubna 2006 a po zapracování připomínek byl dokončen na EU OHQ Postupim 25. dubna 2006. Ve schvalovacím procesu politický a bezpečnostní výbor (PSC - Political and Security Committee) odsouhlasil záměr operace a Rada EU tento záměr operace schválila.

Současně s tím byl Radou bezpečnosti OSN schválen návrh rezoluce RB OSN č. 1671/2006, která po přijetí byla zveřejněna spolu se „Společným usnesením Rady EU“ č. 2006/319/CFSP. Následně politický a bezpečnostní výbor schválil „Počáteční vojenskou směrnici“. Souběžně s tím – jako výraz paralelního úsilí – dne 21. dubna 2006 vedoucí skupiny složené z členů rady generálního sekretariátu a po jednom příslušníkovi EUMS a EU OHQ informoval ředitele sekce řízení mírových operací OSN (UNDPKO) v New Yorku o stavu přípravy EU k poskytnutí nadcházející vojenské pomoci misi OSN MONUC.

Poslední a jeden z nejdůležitějších dokumentů pro přípravu operace, který schvaluje Rada EU, je operační plán (OPLAN). Práce na OPLAN v souladu se zásadami společného operačního plánování byly u EU OHQ a FHQ započaty začátkem měsíce dubna 2006. Velká většina společné operační spolupráce se uskutečňovala formou výměny důležitých dokumentů cestou bezpečného spojení. První verze OPLAN čítala 391 stránek. Po zapracování připomínek a doplňujících návrhů byl OPLAN odsouhlasen PSC a schválen Radou EU.

2.2 Počáteční vojenská směrnice

„Počáteční vojenská směrnice“ je prakticky seznam úkolů, z nichž nejdůležitějším je operační úkol.

Operační úkol:

Rozvinout předstunutý prvek EUFOR RD CONGO v Kinshase. Hotovostní síly – na signál připravené k provedení zásahu s cílem poskytnout včasnou a účinnou podporu při řešení vzniklých krizových situací, jejichž zvládnutí může přesahovat vojenskou kapacitu misi OSN MONUC – rozmístit mimo teritorium RDC.

„Počáteční vojenská směrnice“ (IMD) poskytla operačnímu veliteli nezbytný a dostatečný rámec k zahájení vojenského operačního plánování. IMD obsahovala cíle EU, aktualizované „Hodnocení rizik“ spolu s výsledky hodnocení „Návrhu možností řešení“. Z navrhovaných možností řešení byla zvolena možnost č. 2 – rozmístit předstunutý prvek, který zahrnoval FHQ, jednotku ochrany sil, síly a prostředky logistiky, zdravotnické zabezpečení, operačně manévrový prvek okamžité reakce a nezbytné prostředky vzdušných sil v Kinshase. Pohotovostní síly byly rozmístěny mimo teritorium RDC v Gabunu. Strategická záloha byla udržována ve vysokém stavu pohotovosti v Evropě. Operační úkol (společně se specifickými úkoly pro plánování, stanovenými klíčovými vojenskými úkoly a úkoly pro zabezpečení podpory) byl jádrem obsahu IMD.

Dále IMD obsahovala další důležité úkoly a pokyny ke zřízení EUFOR RD CONGO:

- ❑ stanovení data ukončení operace nejpozději čtyři měsíce po ukončení prvního kola voleb,
- ❑ záměr vytvořit síly schopné řešit krizovou situaci, která přesahuje vojenské schopnosti mise OSN MONUC,
- ❑ rozhodnutí o tom, že celá RDC kromě čtyř severovýchodních provincií – Orientale, Nord Kivu, South Kivu a Maniema – je prostorem operace,

- ❑ pokyny pro zpracování předběžných operačních plánů k nasazení operačně manévrového prvku EUFOR RD CONGO do prostorů operačních zásahů,
- ❑ omezení pro poskytnutí podpory misi OSN MONUC a zabezpečení osvobození a evakuace osob na specifická geografická místa (prostory operačních zásahů),
- ❑ omezení v provádění evakuace osob pouze na předem vybrané civilní osoby s přiděleným zvláštním statutem,
- ❑ uchovat si operační řízení (OPCON - Operational Control) strategické zálohy převzetím jejích prvků do podřízenosti od členských států EU, které se podílejí se na jejím vytvoření,
- ❑ vytvořit adekvátní architekturu vojenského zpravodajství,
- ❑ úkol formulovat zásady a principy použití síly,
- ❑ zpracovat požadavek na schválení pravidel použití síly (ROEREQ - Rules of Engagement Request),
- ❑ zpracovat pokyny (směrnici) pro standardy chování, stanovit normy dodržování vztahů mezi osobami různých pohlaví a vydat pokyny k řešení otázek spojených s pašováním osob,
- ❑ stanovit principy podpory úzké civilně-vojenské koordinace,
- ❑ pokyny pro přípravu a zahájení vojenských informačních operací,
- ❑ úkoly pro přípravu činností a aktivit pro styk s veřejností,
- ❑ stanovení hlavních opatření plánu logistického zabezpečení, včetně opatření k usku-tečňování přesunu a převozu, zajištění infrastruktury a zdravotnického zabezpečení,
- ❑ připravit znění návrhu dohody o poskytnutí HNS (Host Nation Support),
- ❑ do návrhu rozpočtu nákladů na operaci zpracovat a dodat návrh všeobecných operačních nákladů,
- ❑ zajistit vyslání styčných důstojníků a dojednat otázky navázání a udržování spojení,
- ❑ zabezpečit systém řádného předkládání hlášení.

Do konce přípravné fáze byly všechny stanovené úkoly pro plánování splněny. V neposlední řadě ustanovení operačního velitele a velitele sil do funkce [1] a rozhodnutí o tom, které velitelství EU bude řídit operaci, jsou důležitými prvky „Počáteční vojenské směrnice“.

2.3 Záměr operace (CONOPS)

Záměr operace je základem pro tvorbu OPLAN a východiskem pro proces vytváření sil.

Záměr operace (CONOPS - Concept of Operations) zahrnuje všechny podstatné aspekty operace. Po odsouhlasení záměru operace politickým a bezpečnostním výborem (PSC - Political and Security Committee) a jeho schválení Radou EU **všechny formulace ze „Záměru operace“, které budou následně zahrnuty do OPLAN musí být uvedeny ve schváleném znění (nesmí být měněny, ani jinak upravovány).**

Stejně tak v CONOPS musí být uváděno pouze odsouhlasené znění textu z „Návrhu možností řešení“. CONOPS je zpracován na základě společného úsilí všech zainteresovaných stran.

CONOPS pro EUFOR RD CONGO celkem obsahoval 38 stran textu. Součástí CONOPS byly i dvě přílohy: organizace velení a vojenské úkoly. Seznam vojenských úkolů byl podrobný a obsahoval úkoly, jejichž plnění do určité míry zasahovalo až do fáze provedení operace.

Ve spolupráci EU OHQ a FHQ byl zpracován seznam příloh k OPLAN. Hlavní úkoly vycházející z CONOPS pro EUFOR RD CONGO nad rámec úkolů uvedených v „Počáteční vojenské směrnici“ zahrnovaly řešení následujících oblastí:

- ❑ vojensko-strategické těžiště úsilí položit do vytvoření zřetelných a důvěryhodných kapacit EUFOR RD CONGO, které jsou schopné zajistit bezpečnost obyvatel RD Congo a odradit potencionální narušitele od jejich záměrů,
- ❑ v průběhu operace splnit jedenáct vytyčených vojenských cílů,
- ❑ zámysl operačního velitele pro splnění mise obsahoval osm způsobů jejího splnění, které formovaly základ pro provedení analýzy velitelem sil,
- ❑ pro provedení operace byly stanoveny následující fáze:
 - ❑ příprava operace,
 - ❑ nasazení sil do operace,
 - ❑ vedení operace,
 - ❑ vyvedení sil a opuštění prostoru operace,
- ❑ vydefinování prvotních požadavků na poskytnutí sil, zdrojů a schopností,
- ❑ stanovení termínu dosažení plných operačních schopností a stavu připravenosti pro rozdílné prvky EUFOR RD CONGO,
- ❑ vydání pokynů pro zajištění činnosti v oblastech:
 - ❑ CIMIC (Civil-Military Cooperation),
 - ❑ ochrany sil,
 - ❑ práva a legislativy,
 - ❑ použití síly,
 - ❑ dodržování občanského pořádku,
 - ❑ správa informační domény,
- ❑ upřesnění prostoru operace vzhledem k ustanovení IMD (Initiating Military Directive), že žádné pozemní operace nebudou prováděny ve čtyřech severovýchodních provinciích,
- ❑ další údaje pro plánování v oblastech operační činnosti, logistiky, práva a legislativy a vedení informačních operací.

Je nutno zdůraznit, že ačkoliv IMD a CONOPS byly vydány v jeden den (27. dubna 2006), stejně jako společný souhrn stanovených požadavků (CJSOR - Combined Joint Statement of Requirements), zpracování CONOPS bylo provedeno na základě návrhu IMD, která vzešla z brífinku rozhodnutí konaného dne 6. dubna 2006.

2.4 Operační plán EUFOR RD CONGO (OPLAN) a rozhodnutí EU zahájit operaci

Operační plán byl vodítkem k provedení operace EUFOR RD CONGO.

Ke zpracování CONOPS a OPLAN bylo přistoupeno dne 6. dubna 2006. Do operačního plánu byly zahrnuty úkoly s ohledem na závěry, které vyplývaly z provedených analýz. Dne 5. května 2006 byl první návrh operačního plánu rozeslán do připomínkového řízení. Dne 15. května 2006 byl politickým a bezpečnostním výborem schválen záměr operace (CONOPS EUFOR RD CONGO). Dne 16. května 2006 byl druhý návrh operačního plánu (OPLAN EU FORCE RD CONGO) zaslán k posouzení a schválení PSC a k seznámení sekci řízení mírových operací OSN (UNDPKO). Radou EU byl OPLAN schválen dne 29. května 2006.

OPLAN EUFOR RD CONGO se stal klíčovým dokumentem pro řízení všech aspektů operace. Tento dokument byl odsouhlasen PSC a schválen Radou EU. Spolu s „Katalogem pravidel použití síly“ (ROEREQ - Rules of Engagement Request) formoval schválený OPLAN základní předpoklady pro rozhodnutí Rady EU zahájit operaci dne 12. června 2006. Tímto dnem byla ukončena fáze přípravy operace EUFOR RD CONGO.

OPLAN RD CONGO spolu s přílohami je velmi obsáhlý dokument, v konečné verzi čítající celkem 473 stran. V době zpracovávání OPLAN bylo v maximální možné míře využíváno utajené elektronické a telefonní spojení mezi Postupimí (DEU - Deutschland) a Creil (FRA - France) s cílem dosáhnout maximální úrovně koordinace a součinnosti mezi operačním velitelem a velitelem sil a jejich štáby.

Současně byla udržována koordinace s krizovým štábem EUMS. K tomu byla používána utajená videokonference, utajené a běžné telefonní linky a internetové spojení. Tato koordinace byla zejména velice intenzivní v první polovině měsíce května 2006, kdy probíhalo připomínkové řízení k OPLAN v rámci EU. Členské státy EU zaslaly k OPLAN velké množství připomínek, námětů, komentářů a doplňujících návrhů.

Součástí OPLAN byl přehled národních námitek k nasazování sil a prostředků na plnění operačních úkolů. Podle charakteru námitek bylo možno rozdělit státy do tří skupin:

- 1. První skupina států**, podílejících se na operaci, nijak neomezovala nasazení svých sil k plnění operačního úkolu.
- 2. Státy druhé skupiny** podmiňovaly nasazení svých jednotek splněním předem stanovených podmínek, při naplnění kterých daný stát vyslovil souhlas s nasazením jednotek v celém operačním prostoru na celém teritoriu RD Congo.
- 3. Třetí skupina států**, které vyslaly síly do operace EUFOR RD CONGO formou námitek požadovala, aby jejich jednotky nebyly nasazeny k plnění operačního úkolu mimo Kinshasu (hlavní město RDC).

Dne 15. června 2006 bylo v oficiálním věstníku EU zveřejněno rozhodnutí Rady EU 2006/412/CFSP z 12. června 2006 zahájit tímto dnem vojenskou operaci Evropské unie (s kódovým označením EUFOR RD CONGO) na podporu mise OSN MONUC v Demokratické republice Kongo (RDC) během procesu voleb.

Souběžně s operačním plánováním probíhal proces vytváření sil, který byl zdrojem posledních úprav provedených v OPLAN. OPLAN se stal pevným základem pro provedení operace. První revize OPLAN byla provedena s platností ke dni 19. září 2006 a jejím výsledkem byly ediční úpravy OPLAN s cílem dosáhnout toho, aby OPLAN více reagoval na realitu. Zviditelnění EUFOR RD CONGO bylo dosaženo rozvinutím FHQ a roty španělské legie (rota okamžité reakce) v Kinshase, jakož i prováděním operačních nácíků a nasazením operačních styčných a průzkumných týmů (OLRTs - Operational Liaison & Reconnaissance Teams) do prostoru operačních zásahů.

Získání důvěryhodnosti bylo dosaženo za pomoci přítomnosti pohotovostních sil (dvě pěší úkolová uskupení), které poskytly Francie a Německo (s četou nizozemské armády). K posílení důvěryhodnosti významnou měrou přispěla i strategická záloha, která se nacházela v Evropě a podrobná pravidla použití síly ROE (Rules of Engagement), vypracovaná na základě kapitoly VII Charty OSN. Zviditelnění a důvěryhodnost sloužily k odstranění potenciálních narušitelů volebního procesu. Tím bylo zajištěno dosažení pocitu jistoty bezpečnosti u obyvatel RD Congo.

2.5 Proces vytváření sil operačního uskupení

K vytvoření sil EUFOR RD CONGO byly svolány dvě konference (FGC – Force Generation Conference). Plánování konferencí pro vytvoření sil EUFOR RD CONGO bylo zahájeno počátkem dubna 2006, když byl v rámci EU OHQ připravován první návrh množství sil, které bude nutno nasadit v Kinshase a rozmístit v Gabunu. Tento návrh byl v důsledku operačního plánování několikrát pozměněn, aby konečně první společné řešení, první kvalifikovaný odhad požadovaného množství sil, byl obsažen v CJSOR (Combined Joint Statement of Requirements), který se stal výchozím dokumentem a základem pro jednání 1. konference k vytvoření sil. Jednání této konference, kterému předsedal operační velitel generálporučík Karlhans Viereck, se uskutečnilo dne 3. května 2006 v Postupimi. Konference se nezúčastnily – přestože byly pozvány – státy: Maďarsko, Malta, Slovensko, Česko, Estonsko, Lotyšsko a Litva. Turecko (není členem EU) se zúčastnilo na jednání konference jako potenciální přispívatel vojenského kontingentu.

Cílem 1. konference k vytvoření operačních sil bylo dosáhnout toho, aby CJSOR pro EUFOR RD CONGO byl naplněn a v souladu s plánem mohlo dojít k vytvoření sil velikosti Battle Group. Dodatečným cílem bylo zjistit, které ze členských států EU jsou ochotny bez výhrad nabídnout síly a prostředky k vytvoření operačního uskupení.

Na základě posouzení celkové situace v zájmovém operačním prostoru a zvážení všech možností k vytváření sil operační velitel v úvodu konference stanovil, že k úspěšnému splnění úkolu musí jednotky vyčleněné do operačního uskupení vykazovat následující operační schopnosti být schopny:

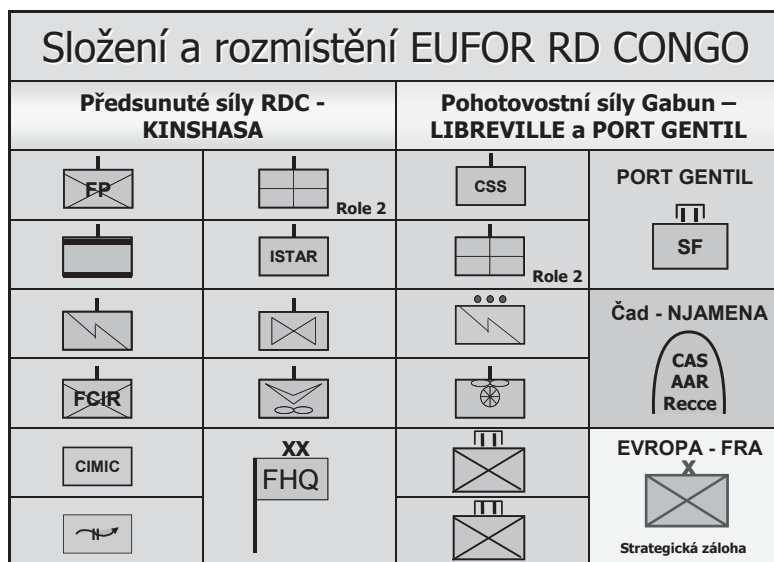
- ❑ realizovat násilný vstup do prostoru operace,
- ❑ uskutečnit přepravu vzduchem, praporní úkolová uskupení být podle situace připravena k nasazení jako takticky vzdušný (padákový) nebo takticky vrtulníkový výsadek,
- ❑ provádět pozemní průzkum s cílem zjistit záměry polovojenských a povstaleckých ozbrojených skupin,
- ❑ pomocí letectva a bezpilotních vzdušných průzkumných prostředků vést nepřetržité sledování charakteru činnosti polovojenských a povstaleckých ozbrojených skupin v zájmových prostorech,
- ❑ rychle nasadit potřebné síly a prostředky do předem vytipovaných ohnisek nestability a neklidu,
- ❑ konflikt s polovojenskými jednotkami nezletilců (dětských vojáků) řešit v souladu s mezinárodním právem a úmluvou na ochranu práv dítěte,
- ❑ s použitím sil pro vedení speciálních operací zabezpečit osvobození rukojmích a evakuaci osob a odsun prostředků se zvláštním statutem z ohrožených prostorů,
- ❑ poskytnout podporu místním orgánům státní správy a samosprávy a zajistit bezpečnost, pořádek a stabilitu ve stanoveném prostoru,
- ❑ vést informační (psychologické) operace s cílem hbitě reagovat na negativní agitaci a propagandu narušitelů veřejného pořádku a schopnost plnit základní úkoly civilně vojenské spolupráce a rekonstrukční činnosti,
- ❑ provést pořádkový zásah proti davu a násilné demonstraci narušující bezpečnost a veřejný pořádek s použitím klasických policejních prostředků,
- ❑ vést bojovou činnost ve městě a zastavěném prostoru,
- ❑ vést boj s tanky (protitankový boj),
- ❑ vést bojovou činnost v noci a za podmínek snížené viditelnosti,

- ❑ provádět vzdušné taktické přesuny v celém prostoru operace,
- ❑ zvýšit úroveň jazykových znalostí a chápání kulturních rozdílů s cílem umožnit navázání pevných partnerských vztahů s orgány státní správy, samosprávy a obyvatelstvem,
- ❑ uplatnit společnou koordinaci, postupy a systémy společného velení a řízení při plánování a vedení komplexní integrované operace,
- ❑ zajistit nepřetržité logistické zabezpečení po dobu trvání operace,
- ❑ mít další specifické schopnosti požadované k plnění tzv. petersbergských úkolů.

Prvotním záměrem v této fázi vytváření sil operačního uskupení (k nasazení do operace pro plnění operačního úkolu) bylo vytvořit uskupení sil velikosti Battle Group v počtu okolo 2000 osob (800 osob předurčených pro Kinshasu a 1200 osob pro zařazení do pohotovosti na teritoriu Gabunu) s možným nasazením do prostoru operačních zásahů.

1. konference k vytvoření sil byla úspěšně završena, všechny zúčastněné státy nabídly své příspěvky (některé i nad rámec požadavků), přesto však bylo operačním velitelem zdůrazněno, že stále existuje deficit rozhodujících operačních schopností, které budou muset být členskými státy EU vytvořeny. Jednalo se o dodání taktických prostředků vzdušné přepravy, bitevních a dopravních vrtulníků, vrtulníků pro odsun raněných a nemocných a mobilních chirurgických týmů. Na druhé straně nabídka členských států přesahovala stanovený početní limit o téměř 400 osob.

2. konference k vytvoření sil se uskutečnila dne 10. května 2006 v Postupimi. Byly pozvány opět všechny členské státy EU i potenciální přispívatelé stojící mimo EU. Konference se nezúčastnily: Malta, Slovinsko, Dánsko, Estonsko, Lotyšsko, Slovensko, Lucembursko, Česko a Portugalsko. Jednání konference se opět zúčastnilo Turecko.

Obr. 6: Organizační struktura a rozmístění operačního svazku EUFOR RD CONGO

Operační velitel řídil jednání konference, která měla zajistit naplnění společného souhrnu stanovených požadavků (CJSOR) pro EUFOR RD CONGO v souladu s požadavky stanovenými plánem. Dále cílem konference bylo navázat užší kontakt s členskými státy EU, které byly

ochotny učinit dodatečnou nabídku sil a prostředků k pokrytí deficitu operačních schopností. V průběhu konference se podařilo odstranit jen poměrně malou část deficitu zanechaného jednáním předchozí konference.

Navzdory přímým žádostem na členské státy EU deficit sil a prostředků zůstával stále nepokryt. Jestliže operace EUFOR RD CONGO měla být provedena v souladu s CONOPS a návrhem OPLAN, musela být zvláštní pozornost věnována vyřešení nedostatku taktických prostředků vzdušné přepravy, vrtulníků, včetně prostředků pro MEDEVAC (medical evacuation) a mobilních chirurgických týmů. Stále existoval nadbytek schopností, které nebyly rozhodující pro splnění operačního úkolu mise. Na základě této skutečnosti operační velitel přijal rozhodnutí, že bude deficit a nadbytek nabídnutých operačních schopností osobně řešit přímo se státy, které se podílely na operaci EUFOR RD CONGO.

Po množství dvojstranných jednání s členskými státy EU a ostatními státy, EU OHQ konečně získalo adekvátní počet taktických prostředků vzdušné přepravy, vzdušných prostředků, nezbytných pro zajištění zdravotnického zabezpečení včetně důležitých mobilních chirurgických týmů, které poskytlo Finsko. Na zdravotnickém zabezpečení operace se lékařským týmem podílelo i Švýcarsko.

Přestože proces vytváření sil pro operaci byl dlouhodobý a časově náročný, EU OHQ úspěšně splnilo stanovené požadavky. Zajímavostí je, že mezi původním požadavkem z 16. dubna 2006 na 2154 osob (zpracovaným na základě předběžných kalkulací) a finálním počtem 2108 osob z 12. června 2006, byl jen poměrně malý rozdíl.

Do operace EUFOR RD CONGO přispívalo kontingentem (jednotka, tým, skupina vojáků, štábní důstojníci pro EU OHQ a FHQ) celkem 23 států (21 členských států EU, Turecko a Švýcarsko).

Proces vytváření sil poskytl operačnímu veliteli schopnosti, které nutně požadoval pro provedení účinné a hodnověrné vojenské operace. Plánované uspořádání sil sestávající z před-sunutého prvku v Kinshase, pohotovostních sil OCF (On-Call Force) v Gabunu a strategické zálohy v Evropě bylo vybaveno dostatečnými prostředky. Proto také plánované přerozdělení úkolů mezi tyto tři prvky (okamžitá reakce v RDC, pohotovostní síly v sousedním regionu a možné strategické posílení z Evropy s odstrašujícím účinkem) mohlo být provedeno tak, jak bylo stanoveno v CONOPS.

V průběhu operace se početní stav vojsk neustále měnil a kolísal v závislosti na situaci. V polovině měsíce srpna 2006 dosáhl nejvyššího počtu – 2466 osob, mimo NSE (National Support Element) členských států EU. Výsledkem procesu vytváření sil byla skutečnost, že EUFOR RD CONGO měl dostatek vojenských schopností provádět efektivní operace v rámci celého operačního prostoru.

Velmi významná byla dostupnost jednotek a prostředků sil okamžité reakce (FCIR - Force Capable of Immediate Reaction, Španělsko), pohotovostních sil (OCF - On-Call Force, dvě pěší úkolová uskupení poskytnutá Francií, Německem a Nizozemím), jednotky bezpilotních průzkumných prostředků (UAV - Unmanned Aerial Vehicle, Belgie), skupiny PSYOPS, organizační struktury velení a řízení, zdravotnického zabezpečení, jednotky zpravodajství, monitorování zjišťování cílů a průzkumu (ISTAR - Intelligence Surveillance Target Acquisition and Reconnaissance, Německo), praporu speciálních sil (SF - Special Forces, Francie, Švédsko a Portugalsko) jednotky ochrany (FP - Force Protection, Polsko) a logistiky.

Životně důležitou složkou sil byly taktické prostředky vzdušné přepravy a vrtulníky. Tyto prostředky umožňovaly EUFOR RD CONGO rychlé, organizované a pružné provedení manévru v rámci celého operačního prostoru.

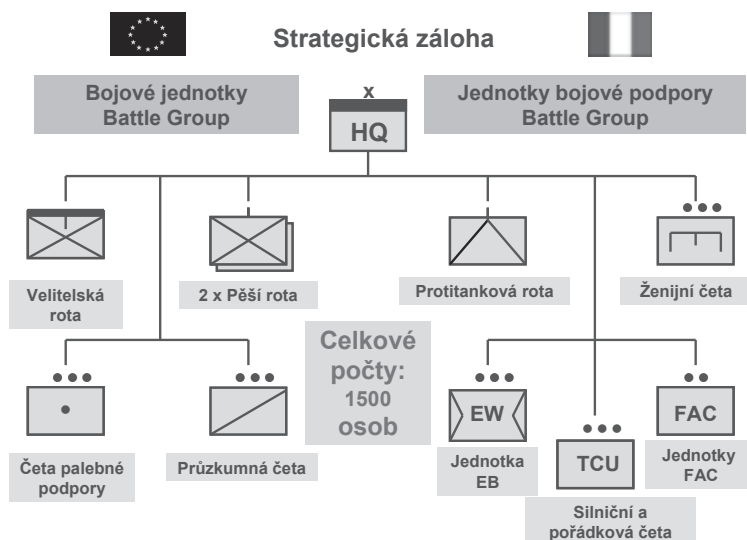
Omezení operačního použití sil národních kontingentů (národní námitky) byly součástí „Protokolu o předání národních sil do podřízenosti operačnímu veliteli EU“. Omezení operačního použití sil byla známou veličinou od prvopočátku a odrážela specifické přístupy každého členského státu EU k provedení operace EUFOR RD CONGO. Národní námitky byly vzaty do úvahy v průběhu přípravy a vedení operace.

Strategická záloha

Jeden z prvků operačního uskupení, který nezasáhl do operace EUFOR RD CONGO, ale přesto velkou měrou přispěl k jejímu zdárnému ukončení, byla tzv. strategická záloha. Do přípravy strategické zálohy pro možné nasazení do operace bylo investováno mnoho úsilí. V průběhu plánování operace EUFOR RD CONGO bylo rozhodnuto, že po dobu nasazení sil v prostoru operace bude strategická záloha v pohotovosti s cílem v případě nenadálého zvratu situace poskytnout okamžitou podporu silám nacházejícím se v prostoru operace. Strategická záloha byla dislokována v Evropě.

V souladu s CONOPS byla záloha spolu se strategickými prostředky (prostředky strategické vzdušné přepravy, bojové podpory a bojového zabezpečení) zařazena do pohotovosti a uvedena do příslušného stupně připravenosti. Tímto strategická záloha přispívala k odstrašení potenciálních protivníků a jako klíčový prvek operačního uskupení poskytovala jistotu zvládnutí nepředvídatelné situace.

Na základě vojenského doporučení na použití EU Battle Group zařazené do pohotovosti jako strategické zálohy pro operaci EUFOR RD CONGO dospěl EUMC k závěru, že tato možnost byla jediným schůdným řešením na vytvoření strategické zálohy pro tuto operaci. Jedním ze závěrů vojenského doporučení bylo konstatování, že určení EU Battle Group nacházející se v pohotovosti jako strategické zálohy nebude mít žádné význačné dopady na zachování schopnosti rychlé reakce EU, a tak Francii bylo umožněno poskytnout strategickou zálohu pro EUFOR RD CONGO.

Obr. 7: Organizační struktura strategické zálohy vyčleněné pro EUFOR RD CONGO

Strategická záloha se nacházela na území Francie pod národním velením a byla připravena splnit stanovené úkoly do 20 dnů. Nařízení k přesunu (NTM – Notice to Move) obsahovalo následující lhůty: 7 dnů pro přesun předstunutých prvků a 14 dnů pro přesun hlavních sil do prostoru operace při eskalaci situace. Pro reakci na vyhrocení krizové situace měla strategická záloha stanovenou lhůtu 5 dnů k nasazení do prostoru operace. Strategická záloha byla připravována, vybavena a cvičena k provedení plného spektra vojenských operací stanovených konceptem Battle Group.

Předpokládalo se, že strategická záloha bude nasazena v případě zhoršování situace k provedení stabilizační nebo vyprošťovací operace. Operačním předpokladem pro nasazení strategické zálohy byl vznik operační situace, kdy všechny síly EUFOR RD CONGO v prostoru operace jsou vázány v probíhajících operacích a vývoj situace neodkladně vyžaduje jejich posílení. Operačním úkolem strategické zálohy bylo provést strategický přesun, rozvinout se v prostoru operace a posílit jednotky EUFOR RD CONGO nasazené v prostorech operačních zásahů za účelem podpory mise OSN MONUC s cílem přispět k bezpečnému průběhu procesu voleb.

Hlavním úkolem strategické zálohy bylo:

- ❑ demonstrovat jasný záměr činnosti a rozhodnost,
- ❑ posílit operační svazek EUFOR RD CONGO v průběhu volebního procesu,
- ❑ posílit bezpečnost v prostoru letišť N'Djili a N'Dolo,
- ❑ na základě požadavku FHQ poskytnout ochranu klíčovým bodům.
- ❑ zabezpečit stažení personálu EU z Kinshasy,
- ❑ zabezpečit vyvedení jednotek EUFOR RD CONGO a personálu EU z DRC.

Nasazení strategické zálohy bylo po stránce vojenského zpravodajství plně zabezpečeno. Při nasazení strategické zálohy se počítalo s nasazením celého spektra prostředků ISTAR (Intelligence Surveillance Target Acquisition and Reconnaissance) k zabezpečení podpory všech jejích operací v RDC.

Operační velitel byl oprávněn vydat rozkaz k nasazení strategické zálohy na základě jím předloženého požadavku odsouhlaseného předsedou EUMC a schváleného politickým a bezpečnostním výborem.

Strategická záloha předurčená pro EUFOR RD CONGO se skládala ze dvou hlavních prvků, které mohly být nasazeny po částech, postupně nebo najednou.

První hlavní prvek se skládal z jádra Battle Group, které bylo představováno operačně manévrovujícím prvkem, skládajícím se ze dvou pěších rot, velitelství Battle Group, prvků palebné podpory a průzkumu. **Druhý hlavní prvek** zahrnoval bojovou podporu Battle Group a sestával z roty palebné podpory, ženijní čety, prostředků elektronického boje, čtyř přímého targetingu a týmu leteckých návodčích.

Vzhledem k pozitivně se vyvíjející celkové situaci v prostoru operace nedošlo k nasazení strategické zálohy na posílení EUFOR RD CONGO. Strategická záloha však byla po celou dobu trvání operace udržována v plné pohotovosti a ve vysokém stupni připravenosti k okamžitému operačnímu nasazení.

2.7 Koncept logistického zabezpečení EUFOR RD CONGO

V krizových operacích vedených pod hlavičkou EU mají národní vojenské orgány a vojenské orgány EU společnou zodpovědnost za koordinaci logistického zabezpečení. Každý stát

zúčastněný na operaci nese plnou zodpovědnost za zajištění a poskytování logistického zabezpečení pro vlastní jednotky. Možnost využití mnohonárodní logistické struktury a zdrojů se nacházela v zorném poli operačního velitele od samého počátku s cílem minimalizovat přebujelou logistiku, která přesahovala operační potřeby.

Proto operační velitel přijal opatření ke koordinaci nasazení národních sil v prostoru operace a Gabunu s cílem napomoci v organizaci příjmu, soustředění a následném přesunu (RSOM - Reception, Staging and Onward Movement) přicházejících sil a nalezení společného přístupu k zajištění mnohonárodního logistického zabezpečení tam, kde to bylo možné.

Podstatou této myšlenky bylo, že prostředky logistiky, které byly poskytnuty v národní zodpovědnosti, budou využívány organizovaně a koordinovaně v souladu se společným mnohonárodním přístupem.

Hlavním cílem bylo zabránit duplicitě logistických prostředků v prostoru operace a zabezpečit, aby logistické prostředky a služby byly dostupné pro využití všem. Poskytování společných logistických služeb bylo realizováno zřízením mnohonárodních logistických sil v rámci jednotky bojového zabezpečení, která byla následně vyspecifikována v CJSOR a dána do podřízenosti velitele sil.

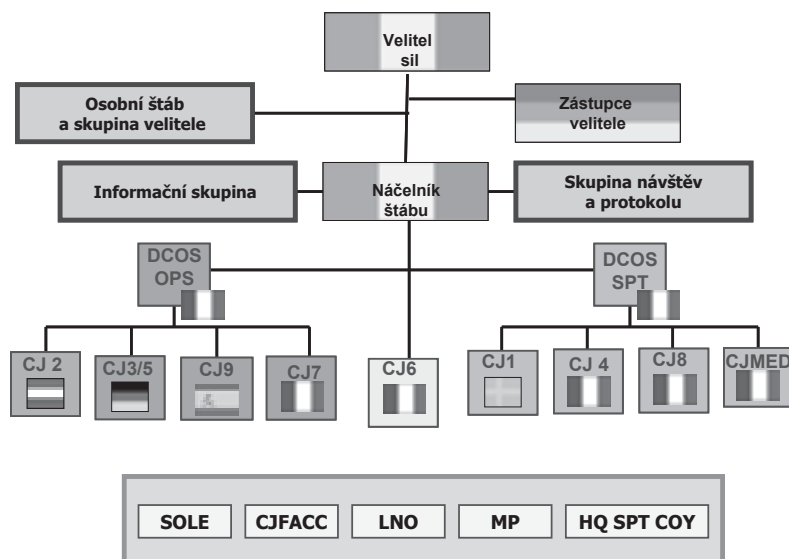
Mnohonárodní přístup v oblasti logistického zabezpečení byl realizován a ukázal se být vysoce úspěšným v celé řadě rozhodujících oblastí jako jsou například:

- ❑ zřízením představeného koordinačního týmu (CAT - Coordinated Advance Team) připravit půdu v prostoru operace pro příchod jednotek,
- ❑ koordinace strategické vzdušné a námořní přepravy koordinačním střediskem přesunů EU OHQ (EUMCC - European Union Movement Co-ordination Centre) v těsné spolupráci s různými evropskými a národními organizacemi (např.: EAC - European Airlift Center, Evropské středisko vzdušné přepravy; SCC - Sealift Co-ordination Center, Koordinační středisko námořní přepravy; SALCC - Strategic Airlift Co-ordination Center, Koordinační středisko strategické vzdušné přepravy),
- ❑ zabezpečení běžného života vojsk (RLS - Real Life Support) uzavřením kontraktu s civilní společností,
- ❑ pořizování leteckých pohonných hmot a automobilních pohonných hmot pomocí kontraktu,
- ❑ vybudování společně používaných skladů munice.

Efektivní kompozice mnohonárodního a národního řešení logistického zabezpečení zajišťovala vysokou hospodárnost ve využití zdrojů logistiky při souběžném naplnění prvořadých cílů operace. Struktury vzájemné podpory a mechanismy jako organizace mnohonárodní logistiky, zabezpečení poskytnuté hostitelskou zemí (HNS - Host Nation Support) a logistické zabezpečení třetí stranou (TPLSS - Third Party Logistic Service Support) byly využívány, kdy to bylo potřeba, se schválením vysílajícího státu s cílem dosáhnout hospodárnosti, zvýšit využití rezervních kapacit (schopností) a zvýšit celkovou kvalitu logistického zabezpečení. Tímto logistika jako celek získala výhodu z podpory všech možných poskytovatelů logistického zabezpečení a mohlo dojít k minimalizaci množství sil a prostředků logistiky EUFOR RD CONGO. Stále však existuje dostatek prostoru pro dosažení mnohonárodního řešení k zajištění společně prospěšných a zcela evidentních výhod. Z nejrůznějších důvodů a celé řady příčin nemohl být původní plán vytvořit jednotnou logistiku realizován. Problematika společné (jednotné) logistiky zůstává tedy i nadále problémem, který by měl být řešen v budoucích expedičních operacích vedených EU.

3. Velitelství sil (FHQ)

V počátku přípravné fáze došlo k aktivaci velitelství sil (FHQ - Force Headquarters). Proces aktivace byl zahájen v březnu 2006 určením FHQ Creil jako velitelství sil pro operaci EUFOR RD CONGO. Byli vybráni plánovači a odesláni k EU OHQ v Postupimi (DEU), aby se podíleli na plánovacím procesu. Dále byly zahájeny přípravy k přijetí předurčeného personálu pro FHQ vyčleněného z jiných velitelství a jednotek ozbrojených sil Francie a členských států EU, které projevíly ochotu podílet se na výstavbě tohoto velitelství. Dne 10. dubna 2006 byla vytvořena organizační skupina mnohonárodního týmu pro plánování na úrovni FHQ s cílem umožnit proces společného plánování mezi EU OHQ a FHQ. Souběžně s probíhajícím procesem plánování došlo k vyrozumění předurčených osob o nadcházející misi a pracovní postupy a pracovní prostředí byly vytvořeny v Kinshasa. V červnu 2006 byla u FHQ Creil za řízení velitele sil ve dvou blocích provedena příprava příslušníků prvotního navýšení pro FHQ. Velmi důležitým faktorem bylo sladění jednotlivých oddělení a FHQ jako celku. Současně byla zahájena příprava pro přesun a rozvinutí FHQ v prostoru operace.

Obr. 8: Schéma organizační struktury velitelství sil (FHQ) Kinshasa

První předstunutý prvek FHQ dorazil do Kinshasy v květnu 2006 a byl složen ze specialistů Francie a Německa. K posílení tohoto prvku došlo 14. června 2006 s cílem vytvořit organizační strukturu nezbytnou pro přijetí sil EUFOR RD CONGO. Tento náročný úkol byl plněn týmy v Kinshase a Gabunu, kam měly dorazit pohotovostní síly. Velitelství sil (FHQ) se stalo plně akceschopným dne 29. června 2006. Organizační struktura FHQ odpovídala konceptu Battle Group EU. FHQ zahrnovalo 187 důstojníků a poddůstojníků. Organizační struktura FHQ byla zrcadlovým odrazem organizační struktury EU OHQ (viz obr. 3). Před zahájením operace byl formou vyslání styčných důstojníků navázán kontakt s misí OSN MONUC, vládními orgány RDC, misí EUPOL Kinshasa, misí EUSEC RD CONGO a ostatními mezinárodními, národními, regionálními a místními orgány, které se v rámci své působnosti mohly stát spolehlivými zdroji

informací o situaci, účinnými nástroji koordinace a kooperace a klíčovými činiteli k dosažení úspěchu při plnění úkolů EUFOR RD CONGO v zabezpečování volebního procesu. Jedním z příkladů naplňování tohoto úkolu bylo profesionální zvládnutí vypuknuvších nepokojů v Kinshase v polovině srpna 2006. EUFOR RD CONGO na jedné straně demonstroval patřičnou rozhodnost a na druhé straně dovedně využil komunikačních sítí ke zklidnění situace a zabránění jejímu dalšímu zhoršování, a to až do ukončení mise.

Během fáze vyvedení sil a opuštění prostoru operace FHQ udržovalo příslušné schopnosti velení a řízení v Kinshase k organizaci, provádění a koordinaci vzdušné přepravy do Gabunu, strategické vzdušné přepravy do Evropy a pozemních přesunů do přístavu nalodění Matadi a Boma. Přestože akceschopnost EUFOR RD CONGO byla postupně snižována, vybrané vojenské schopnosti byly udržovány na stanovené úrovni tak dlouho, jak to jen bylo možné. S podstatným snížením sil a prostředků zabezpečujících podporu velení a řízení však klesaly i schopnosti FHQ. Proto 2. prosince 2006 došlo ke zřízení FHQ 2 a dnem 15. prosince 2006 k vytvoření FHQ 3 (které zahrnovalo pouze omezené schopnosti velení a řízení), jejichž hlavním úkolem byla koordinace všech činností souvisejících s vyvedením vojsk a opuštěním operačního prostoru. Z tohoto důvodu opustily poslední prvky FHQ (FHQ 3) prostor operace až koncem ledna 2007.

Příslušníci EU FHQ v každém okamžiku při plnění stanovených úkolů prokazovali při řízení operační a taktické činnosti EUFOR RD CONGO od zahájení procesu plánování až po organizaci přesunu posledního konvoje vyváděných vojsk nejvyšší profesionální kvality.

Závěr

Jednou z rozhodujících součástí vojenské síly EU je schopnost viditelně a hodnověrně naplnit deklarované politicko-vojenské ambice. Tato schopnost není určována jen politickým rozhodnutím, kapacitou a možností vojenskoprůmyslového komplexu zajistit potřebnou výzbroj a techniku, ale i takovými faktory, jako je schopnost vojenských složek naplánovat provedení expediční operace a vytvořit a připravit vysoce akceschopné expediční síly.

Počátek 21. století přinesl velké změny v charakteru a poslání ozbrojených sil členských států EU a především přinesl koncept Battle Group EU. Je zcela zřejmé, že koncept Battle Group EU je neoddelitelný od doktríny expedičních operací. Podmínku realizace konceptu Battle Group v praxi představuje provedení aktivace operačního velitelství (EU OHQ) a velitelství sil (FHQ) a zahájení procesu vojensko-strategického a vojenského operačního plánování.

Příprava operace EUFOR RD CONGO prověřila funkčnost rozhodovacích a plánovacích mechanismů EU, které vytvářely podmínky k jejímu úspěšnému provedení. Vysoce kvalitní a reálné plánování je důkazem, jak dalece pokročil vývoj vojenských schopností EU v této oblasti. První fáze operace EUFOR RD CONGO potvrdila, že EU je schopna úspěšně připravit a zahájit expediční operaci na podporu činnosti mezinárodních organizací v krizových oblastech.

Poznámka:

[1] Společným usnesením Rady EU 2006/319/CFSP z 27. dubna 2006 článek 2 – **generálporučík Karlheinz Viereck** (SRN) byl jmenován do funkce operačního velitele EU, článek 3 – **operační velitelství EU** je dislokováno v rámci operačního velitelství Bundeswehru v Postupimi (SRN), článek 4 – **generálmajor Christian Damay** (Francie) byl jmenován do funkce velitele sil EU.

Použitá literatura:

- KULÍŠEK J. *Týdenní hlášení vedoucího národního zastoupení AČR v EU OHQ Postupim a operaci EUFOR RD CONGO*, č. 1-24/2006, SRDS-OS MO Praha.
- EU OHQ CJ3, Operační dokumentace EU OHQ a EUFOR RD CONGO 2006 – prezentace EUFOR RD CONGO – The Road to EUFOR, Potsdam, 2006, snímek 3, 9, 13 a 27.
- M. BRAUN, J. PELDSZUS, A. HUTH, *Operation EUFOR RD CONGO 2006*. Potsdam: EU OHQ, February 2007, str. 11-13, 18-20, 30-37, 43-48.
- M. KERTTUNEN, T. KOIVULA, T. JEPSSON. *EU Battlegroups: Theory and Development in the Light of Finnish-Swedish Co-operation*. Finnish National Defence College–Department of Strategic and Defence Studies, Edita Prima Oy Helsinki 2005, str. 42.
- An Initial Long-Term Vision for European Defence Capability and Capacity Needs*. European Defence Agency, Levi, October 3rd, 2006, str. 3.
- T. WILLIAMS. Whose finger will be on the EU Battlegroups' trigger? *Europe's World*, Autumn 2006, str. 48.
- JEAN-PIERRE KUCHEIDA. *The EU battlegroups: reply to the annual report of the Council* (Document C/1964), Paris, 2 May 2007, str. 11-13.
- United Kingdom Glossary of Joint and Multinational Terms and Definitions*. Warfare Publication 0-01.1 (JWP 0-01.1), 2. Joint Doctrine and Concepts. London, UK: MOD, Edition 3 dated February 2001, strana B-4.
- Official Journal of the European Union*, Council Joint Action 2006/319/CFSP of 27 April 2006 on the European military operation in support of the United Nations Organisation Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUC) during the election process, Brussels, 29.4.2006, str. 2.
- Official Journal of the European Union*, Council Decision 2006/412/CFSP of 12 June 2006 on the launching of the European Union military operation in support of the United Nations Organisation Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUC) during the election process (Operation EUFOR RD CONGO), Brussels, 15. 6. 2006, str. 1.
- UN Security Council, Resolution 1671* (2006), adopted by the Secretary Council at its 5421st meeting, on 25 April 2006, New York, 25. 6. 2006, str. 2.
- http://en.wikipedia.org/wiki/European_Union_Battlegroups.

Zkratky užívané v článku a schématech:

AAR	After Action Review	zpráva po ukončení činnosti
AOR	Area of Responsibility	prostor odpovědnosti (působení)
Bw	Bundeswehr	Bundeswehr
CAT	Coordinated Advance Team	předsunutý koordinační tým
CAS	Close Air Support	přímá letecká podpora
CFSP	Common Foreign and Security Policy	společná zahraniční a bezpečnostní politika EU
CIMIC	Civilian Military Co-operation	civilně vojenská spolupráce
CIVC	Civil Affairs Committee	výbor pro civilní záležitosti
CJ (1–9, Med)	Combine Joint (1–9, Med)	společná mnohonárodní sekce (1–9, Zdrav)
CJFACC	Combine Joint Forward Air Component Command	společný mnohonárodní předsunutý prvek velení vzdušných sil
CJSOR	Combined Joint Statement of Requirements	společný souhrn stanovených požadavků
CMC	Crisis Management Concept	záměr řešení krize
CONOPS	Concept of Operations	záměr operace
CSS	Combat Service Support	všestranné bojové zabezpečení
DB	Decision Briefing	brífink k rozhodnutí
DCOS OPS	Deputy Chief of Staff (Operations)	zástupce náčelníka štábu pro operace
DCOS SPT	Deputy Chief of Staff (Support)	zástupce náčelníka štábu pro týl
DEU	Deutschland	Německo

DRC (viz RDC)	Democratic Republic of the Congo	Demokratická republika Kongo
EB	EW - Electronic Warfare	elektronický boj
EUFOR RD CONGO	European Union Forces in Republique Democratique du Congo	síly Evropské unie v Demokratické republice Kongo
EUJOC	European Union Joint Operational Centre	společné operační centrum EU
EUMCC	European Union Movement Co-ordination Centre	koordináční středisko přesunů EU
EUMC	European Union Military Committee	vojenský výbor Evropské unie
EUMS	European Union Military Staff	vojenský štáb Evropské unie
EUPOL	European Union Police Mission	policejní mise EU
EUSEC RD CONGO	European Security Sector Reform Mission in Republique Democratique Congo	mise EU pro reformu bezpečnostního sektoru v Demokratické republice Kongo
FAC	Forward Air Controller	předsunutý letecký návodčí
EW	Electronic Warfare	elektronický boj (EB)
FCIR	Force Capable of Immediate Reaction	síly okamžité reakce
FGC	Force Generation Conference	konference k vytvoření sil
FHQ	Force Headquarters	velitelství sil
FOC	Full Operational Capability	plná operační schopnost
FP	Force Protection	ochrana sil
FRA	France	Francie
GOP	Guidance for Operational Planning	pokyny pro operační plánování
HNS	Host Nation Support	zabezpečení poskytnuté hostitelskou zemí
HQ	Headquarters	velitelství
HQ SPT COY	Headquarters Support Company	provozní (zabezpečovací) rota velitelství
IMD	Initiating Military Directive	počáteční vojenská směrnice
IOC	Initial Operational Capability	počáteční operační schopnost
ISTAR	Intelligence Surveillance Target Acquisition and Reconnaissance	zpravodajství, monitorování, zjišťování cílů a průzkum
JOPG	Joint Operation Planning Group	společná skupina operačního plánování
KIS	CIS - Communication and Information System (Systems)	komunikační a informační systém (systémy)
LNO	liaison officers	styční důstojníci
MAB	Mission Analysis Briefing	brífink k analýze úkolu
MEDEVAC	Medical Evacuation (BrA: Casevac)	zdravotnický odsun
MNCPT	Multinational Core Planning Team	vybraná skupina (jádro) plánovačů mnohonárodního plánovacího týmu
MONUC	Mission des Nations Unies en République Democratique du Congo (United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo)	organizační mise OSN v Demokratické republice Kongo
MP	Military Police	Vojenská policie
MSO	Military Strategic Option	vojensko-strategické možnosti
MSOD	Military Strategic Option Directive	směrnice pro zpracování vojensko-strategických možností

NSE	National Support Element	národní podpůrný prvek
NTM	Notice to Move	nařízení k přesunu
OCF	On-Call Force	pohotovostní síly
OHQ	Operation Headquarters	operační velitelství
OHQBw	Operation Headquarters Bundeswehr	operační velitelství Bundeswehru
OpCdr	Operational Commander	operační velitel
OLRTs	Operational Liaison and Reconnaissance Teams	operační styčné a průzkumné týmy
OPCON	Operational Control	operační řízení
OPG	Operations Planning Group	skupina operačního plánování
OPLAN	Operational Plan	operační plán
PSC	Political and Security Committee	politický a bezpečnostní výbor
PSYOPS	Psychological Operations	psychologické operace
RDC (viz DRC)	Republique Democratique du CONGO	Demokratická republika Kongo
Recce	Reconnaissance	průzkum
RLS	Reserve at the Strategic Level	strategická záloha
RLS	Real Life Support	zabezpečení běžného života vojsk
ROE	Rules of Engagement	pravidla použití síly
ROEREQ	Rules of Engagement Request	katalog pravidel použití síly
RSOM	Reception, Staging and Onward Movement	příjem, soustředění a následný přesun
SALCC	Strategic Airlift Co-ordination Center	koordináční středisko (centrum strategické vzdušné přepravy)
SCC	Sealift Co-ordination Center	koordináční středisko (centrum) námořní přepravy
SF	Special Forces	speciální síly
SHAPE	Supreme Headquarters Allied Powers, Europe	vrchní velitelství spojeneckých sil v Evropě
SOLE	Special Operations Liaison Element	styčný prvek pro vedení speciálních operací
SOP	Standing Operational Procedures	stálé operační postupy
SOF	Special Operations Forces	síly pro vedení speciální informací
SOR	Statement of Requirements	stanovení požadavků
TCU	Transport Control Unit	silniční a pořádková četa
TPLSS	Third Party Logistic Service Support	logistické zabezpečení třetí stranou
UAV	Unmanned Aerial Vehicle	bezpilotní průzkumný prostředek
UK MOD JWP	United Kingdom Ministry of Defence Joint Warfare Publication	Společná vojenská publikace ministerstva obrany Velké Británie
UNDPKO	United Nation Desk Peace Keeping Operations	sekte pro řízení mírových operací OSN
UNSCR	United Nations Security Council resolution	rezoluce Rady bezpečnosti OSN (RB OSN)
WG	Working Group	pracovní skupina